

keretében megrendelt, általában egy éves felhasználási időszakra beszerzett adatbázisok jegyzéke a hozzáférési információkkal és a szabadon elérhető keresőfelületek útvonalával az év folyamán várhatóan a portálon és az egyes könyvtárak honlap-

jain is megjelenik. Érdemes figyelni az ezzel kapcsolatos híreket és élni a megnyíló lehetőségekkel.

Dr. Dudás Anikó

Pázmány Péter Katolikus Egyetem – tudományszervezési referens

IKON ÉS EREKLYE: KÉPTISZTELET KELETEN ÉS NYUGATON

A Pannonhalmi Főapátság időszaki kiállítása, 2014. március 21. – november 11.

A kiállítás a keresztény képhasználat kérdéseit járja körül: bemutatja azt a folyamatot, amelynek során a görög kereszténységben kialakuló markáns képtisztelet átalakította a nyugati képhasználatot és megalapozta magát a kép fogalmát a nyugati művészetben.

A tárlatot, amelynek kurátora Bokody Péter művészettörténész, a március 21-i Szent Benedek-ünnep alkalmával Klaniczay Gábor egyetemi tanár nyitotta meg.

A kiállításra került anyag mind történeti, mind művészettörténeti értékét tekintve **rendkívüli**, számos, Magyarországon még nem látott tárgy is helyet kapott benne.

A bemutatott **ikonok** közül kiemelkedik a zadari Egyházművészeti Kiállítás 13. századi Mária-ikonja. Emellett látható egy 15. századi Mária-ikon a Szépművészeti Múzeumból és egy 18. századi Megváltó-ikon a szentendrei Szerb Egyházi Múzeumból. A Pannonhalmi Főapátság saját gyűjteményéből két 17. századi Deészisz-ikont láthatnak az érdeklődők.

A tárlaton három **ereklye** is megtekinthető: nemzetközi viszonylatban is kiemelkedik a melki Bencés Apátságból va-

ló 13. századi fejereklyetartó, a zadari Egyházművészeti Kiállitásról egy 14. századi Keresztelő Szent János kézereklyetartó és egy 1332-re datált Mária Magdolna ereklyetartó büszt is.

A kiállítást Nagy Dénes **dokumentumfilmje** zárja, amely két középkori helyszínre vezeti el a látogatót: a burgundiai Vézelay katedrálisába, ahol Mária Magdolna ereklyéjét őrzik, és a bukovinai Sucevita román ortodox kolostorába, amely kívülről is festett templomáról híres. A film a két monasztikus szerzetesi közösség életébe pillant be, s rajtuk keresztül jelenik meg e két eltérő világ erős atmoszférája: színei, fényei, csendje és a szent tárgyakhoz való viszonya.

A kiállítás **célja**, hogy a látogató szembesüljön a görög és latin képtisztelet összefonódó történetével, amely mind valástörténeti, mind pedig művészettörténeti szempontból különösen jelentős.

A könyvtárpépület földszintjén található kiállítóteremben a tárlat **megtekinthető** apátsági tárlatvezetés keretében, vagy külön belépőjeggyel önállóan, az Apátság turisztikai nyitva tartási idejében:

- március 21. – április 30.: kedd-vasárnap
9.00-16.00
- május 1. – május 31.: hétfő-vasárnap
9.00-16.00
- június 1. – szeptember 30.: hétfő-vasárnap
9.00-17.00

- október 1. – november 11.: kedd-vasárnap
9.00-16.00

Bitai Judit
Főapátsági Könyvtár
Pannonhalma

MIRACULA ET SANCTITAS CSODÁK ÉS SZENTSÉG

Kiállítás a pannonhalmi Főapátsági Könyvtárban
2014. március 21-től november 11-ig

A Pannonhalmi Főapátság minden évben március 21-én, Szent Benedek atyánk tavaszi ünnepén nyitja meg időszaki kiállítását, amely idén az *Ikon és ereklye* címet viseli. Immár hagyomány, hogy a Főapátsági Könyvtár mindig az aktuális témához igazodva, ugyanebben az időpontban szintén új kiállítást rendez. Ezt mindig „saját anyagból” állítjuk össze: a könyvtár állományából hozunk elő ismert és híres, vagy kevésbé ismert, de érdekes könyvkincseket.

2014-ben *Miracula et sanctitas* címmel a szentek tiszteletét, ábrázolásuk módjait, helyi szentkultuszokat, búcsújáró helyeket mutatjuk be – érintve a témával kapcsolatos hitvita-irodalom körét is. A muzeális könyvtárteremben, tíz tárlóban helyezkednek el a kiállított művek, a téma bevezetéseként *Monoszlai András*nak a *De cultu imaginorum* (Az idvösségre intő képeknek tiszteletéről...) című, 1589-ben kiadott munkája szolgál.

Szinte állandó vendége a kiállításainknak néhány könyv, a bennük lévő képek több témához is illeszthető volta miatt. Így szerepel egy német nyelvű *Szentek élete* (Augsburg, 1482), és három kis „ék-

szer”: korai antikva lyoni és nürnbergi *Hortulus animae*-k. Ugyancsak többször kiállított darabjaink közé tartozik az ún. *Kis-Schedel* (Augsburg, 1497) és egy *Regula*-ösnymtatvány. Ezekben ismert és népszerű szentek, illetve Szent Benedek ábrázolása látható.

A könyvtárosok védőszentje, *Jeromos* előtt tisztelgünk egy Bibliával (Basel, 1495) és a *Vitae patrum* 1512-es, lyoni kiadásával.

Idén a közismertebb, vagy a témához illoen „elvártabb” 15-16. századi művek kiállításán kívül egy 17. századi pozsonyi *kísértetjárás* emlékét is felidézzük. Tesz- szük ezt egyrészt a kísértethistória kivizs- gálását végző egyházi bíróság által ki- adott munkával (*Kopcsányi Mihály: Narratio rei admirabilis ad Posonium gestae...* – Pozsony, 1643.), melynek mellékletében „a kísértet hiteles kézle- nyomata” látható, másrészt az ennek em- lékére emelt kegyszobor történetének be- mutatásával.

A 17-18. században újjáéledő magyaror- szági szentkultusz nyomtatott emlékeit a tudós jezsuita: *Hevenes Gábor*, illetve a